

Порядок вилучення майнових прав з управління ГС УЛАСП

Вступ

Законодавець розділяє вилучення майнових прав з управління просто зареєстрованої організації колективного управління та вилучення прав з управління акредитованої організації колективного управління.

Про вилучення майнових прав з управління просто зареєстрованої організації колективного управління йдеться в Статті 13 Закону України «Про ефективне колективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» (**вилучення з добровільного колективного управління**). Про вилучення майнових прав з управління акредитованої організації колективного управління йдеться в Статті 12 та Статті 14 Закону України «Про ефективне колективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» (**вилучення з розширеного колективного управління**).

1. Вилучення майнових прав з добровільного колективного управління.

Добровільне колективне управління за своєю правовою природою є управлінням майновими правами правовласників в сфері авторського права і (або) суміжних прав на підставі договорів із відповідними правовласниками.

Правовласники мають право на підставі письмової заяви вимагати вилучення своїх майнових прав з управління організації колективного управління (далі - заява про вилучення). У заяві про вилучення зазначаються **майнові права**, вилучення яких вимагається, та перелік відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

У заяві про вилучення правовласники зазначають **перелік об'єктів, щодо яких подається заява**, та правові підстави набуття майнових прав на ці об'єкти.

Якщо правовласник і організація колективного управління при наявній письмовій заяві про вилучення залишилися між собою в договірних відносинах щодо управління майновими правами правовласника, то правовласник і організація колективного управління узгоджують і підписують додаткову угоду до договору про колективне управління, якою відповідно змінюють перелік об'єктів правовласника, майнові права є в управлінні організації колективного управління.

У разі подання правовласником до організації колективного управління заяви про вилучення щодо його об'єкту авторського права і (або) суміжних прав організація зобов'язана протягом шести місяців з дня отримання такої заяви

виплатити такому правовласнику належну йому винагороду (щодо об'єктів, які вилучаються з управління), внести відповідні зміни до договорів із користувачами (на умовах Порядку вилучення майнових прав з дозволів, які надавались ГС УЛАСП), з дати внесення відповідних змін до договору організації про управління майновими правами правовласника: припинити управління щодо відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав (припинити дії щодо надання дозволів на використання відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, дії щодо збирання винагороди за їх використання, дії щодо звернень до суду за захистом прав правовласників щодо цих об'єктів тощо) та розмістити на своєму веб-сайті інформацію про таке вилучення із переліком об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких здійснено вилучення.

Вилучення майнових прав з добровільного колективного управління не означає автоматичного вилучення тих самих прав з розширеного колективного управління.

2. Вилучення майнових з розширеного колективного управління.

Розширене колективне управління здійснюється на підставі дії норм закону і не залежить від укладання правовласниками договорів із організацією колективного управління, а базується на факті акредитації організації колективного управління у відповідній сфері діяльності.

Процедура вилучення з розширеного колективного управління згадується в Статтях 12 та Статті 14 Закону України «Про ефективне колективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», але не регламентована в ані безпосередньо в цих статтях, ані в Закону України «Про ефективне колективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» в цілому.

Таким чином, зазначена процедура вилучення встановлена безпосередньо ГС УЛАСП таким чином, щоб не постраждав сам правовий інститут розширеного колективного управління.

Право вимагати вилучення своїх майнових прав на об'єкти авторського права та суміжних прав має право кожен суб'єкт, який є правовласником щодо відповідних прав. Для реалізації такого права такий суб'єкт повинен направити акредитованій організації колективного управління цінним листом з описом вкладення письмову заяву із зазначенням мотивів такого вилучення, а також додати по неї:

- 1) копії всіх договорів, які підтверджують отримання особою від відповідного первинного суб'єкту (суб'єкту авторського права та/або суміжних прав) майнових авторських та/або суміжних прав, які особа вимагає вилучити, в тому числі, підтверджують права вилучати відповідні майнові права з розширеного колективного управління на території України,

2) докази того, що первинний суб'єкт відповідно є автором твору, виконавцем, виробником фонограми,

3) докази того, що особа, яка вимагає вилучення майнових авторських та/або суміжних прав не розпорядилась ними до направлення заяви про вилучення до організації.

У разі недотримання зазначених вище вимог заява залишається акредитованою організацією колективного управління без розгляду.

В разі, якщо заява із додатками подана належним чином, акредитована організація перевіряє, в тому числі із залученням спеціалістів, правдивість направленої їй інформації та за наслідками перевірки виносить рішення.

Організація не має права відмовляти правовласникам у вилученні майнових прав з управління, за умови дотримання ними порядку вилучення, передбаченого цією статтею. В той же час, організація має право відмовити у вилученні особі, яка належним чином не довела наявність в неї статусу правовласника.

Організація розміщує на своєму веб-сайті інформацію про вилучення з розширеного колективного управління із переліком об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких відбулось вилучення.

Порядок вилучення майнових прав з дозволів ГС УЛАСП, які вже надані ГС УЛАСП користувачам

В Статті 13 Закону України «Про ефективне колективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» передбачене для організації колективного управління припинення дій щодо надання дозволів на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, які вилучені правовласниками із управління організації.

В той же час, дозволом є надання певного повноваження щодо певного періоду. Надавши дозвіл користувачу на використання об'єктів щодо певного періоду часу, організація уповноважила користувача правомірно використовувати об'єкти протягом такого періоду (наприклад, року). Те, що користувач продовжить використання об'єктів на підставі вже наданого йому (*прим.* – до вилучення з управління) на певний період дозволу вважатиметься правомірною реалізацією користувачем своїх повноважень.

Для того ж щоб припинити вже наданий користувачу організацією дозвіл необхідно здійснити додаткові дії, зокрема, внести зміни в договори між організацією і користувачами (які на такі зміни можуть і не погодитись). Враховуючи, що користувачів дуже багато, то реалізація такої опції – «вилучення майнових прав з дозволів ГС УЛАСП, які вже надані ГС УЛАСП користувачам» не є простою формальністю, а потребує активної участі ГС УЛАСП в переговорному процесі із кожним користувачем, і зазначені дії з боку ГС УЛАСП тягнуть за собою відповідні витрати.

Отже, у разі якщо правовласник окрім опції вилучення майнових прав з управління ГС УЛАСП, вирішить також застосувати опцію «вилучення майнових прав з дозволів ГС УЛАСП, які вже надані ГС УЛАСП користувачам», то він зможе її здійснити тільки після сплати ГС УЛАСП авансового платежу направлено на зазначені цілі.

Розмір авансового платежу визначається організацією виходячи з кількості користувачів з якими її представникам необхідно буде провести переговори.

Після сплати авансового внеску організація проводить всі дії направлені на «вилучення майнових прав з дозволів ГС УЛАСП, які вже надані ГС УЛАСП користувачам» щодо відповідного правовласника.